



SBCM biedt hulpmiddelen

# Scholing in schulden

Bijna een derde van de Nederlandse huishoudens heeft betalingsachterstanden, en vijf tot zeven procent kampt zelfs met problematische schulden. Veel SW-professionals spelen een rol in de begeleiding van deze mensen. Om hen hierbij te ondersteunen, ontwikkelde SBCM enkele hulpmiddelen, zoals een theater-roadshow over omgaan met geld.

**H**ans van der Hart, jobcoach bij De Zijl Bedrijven (DZB) Leiden, heeft inmiddels de meeste schuldenclichés wel voorbij zien komen: cliënten die de post niet meer open maken, een vuilniszak vol aanmaningen meenemen naar het werk, of grote aankopen doen die ze zich eigenlijk niet kunnen veroorloven. 'Ik snapte niet waarom mensen met schulden vaak zulke domme dingen deden,' zegt Van der Hart. Tijdens de training 'Schuldenproblematiek aanpakken, wat kunt u doen?' van SBCM en de Hogeschool Utrecht leerde hij hoe het zit. 'Mensen met schulden ontwikkelen vaak een tunnelvisie en gaan denken op de korte termijn. Ze sluiten hun ogen voor de lange termijn. Doordat ik dat nu snap, kan ik mijn cliënten beter helpen.' Van der Hart schat dat van de mensen die hij als jobcoach begeleidt 80 tot 85



procent schulden heeft. 'Het zijn er absurd veel. Het zijn niet allemaal probleemgevallen, maar ik denk dat zeker de helft niet goed weet wat ze moeten doen en een steuntje in de rug kunnen gebruiken.' Dat steuntje is nodig, aangezien schulden voor psychische problemen kunnen zorgen en het ziekteverzuim verhogen.

### E-learningmodule 'Tel je geld!'

De training die Van der Hart volgde, over het begeleiden van mensen met schulden, is een van de middelen waarmee SBCM SW-bedrijven ondersteunt bij de aanpak van geldproblemen. Daarnaast zijn voor SW-professionals vier werkwijzers ontwikkeld over omgaan met schulden. Eind oktober wordt er voor SW-medewerkers een nieuwe module toegevoegd aan de WERK-portal ([www.oefenen.nl/werk](http://www.oefenen.nl/werk)): 'Tel je geld!'. Hierbij leren medewerkers meer inzicht te krijgen in hun inkomsten en uitgaven. John Bolder, docent bij Werkdag BV en Paswerk, werkt mee aan de ontwikkeling van de e-learningmodule. 'Het helpt als mensen inzicht krijgen in wat ze uitgeven,' zegt hij. 'Zeker mensen met een beperking snappen niet altijd dat je geld maar één keer kunt uitgeven. Ook heeft niet iedereen het besef dat er vaste periodieke kosten zijn, zoals bijvoorbeeld de wegenbelasting eens in de drie maanden. Als je daar geen inzicht in hebt, kun je voor verrassende verrassingen komen te staan.' Bolder kijkt ernaar uit om medewerkers van Werkdag BV en Paswerk bij te scholen met de e-learningmodule. 'Al werkt dit vaak het beste als je daarnaast ook met mensen in gesprek gaat, eventueel klassikaal. Hopelijk draagt de module bij aan bewustwording bij mensen: wat komt er aan geld in en wat gaat eruit?' Verder hoopt Bolder dat medewerkers zich verantwoordelijker gaan voelen voor de keuzes die ze maken. 'Dan schaf je maar een oud mobieltje aan in plaats van de nieuwste, maar dan kun je tenminste wel de huur betalen.' De module 'Tel je geld!' in de WERK-portal is ontwikkeld door Stichting Expertise-

## Hulpmiddelen omgaan met schulden

### Voor professionals:

- Vier werkwijzers over het omgaan met cliënten met schulden:
  - Impact - Hoet beïnvloeden schulden het gedrag van mensen?
  - Gespreksvoering - Hoe activeert u mensen om met hun schulden aan de slag te gaan?
  - Voorzieningen - Naar welke instanties kunt u doorverwijzen?
  - Praktische tips - Wat kunt u concreet doen om een cliënt met schulden te helpen?
- Training 'Schuldenproblematiek aanpakken, wat kunt u doen?' – Training van één dag voor jobcoaches en andere begeleiders van medewerkers met een afstand tot de arbeidsmarkt, werkzaam bij een SW-bedrijf of gemeente.
- Roadshow 'Geld enzo', met een workshop voor professionals – Een roadshow met twee onderdelen van een uur, die SBCM kosteloos bij u op locatie verzorgt.

### Voor de mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt:

- E-learningmodule 'Tel je geld!' in de WERK-portal ([www.oefenen.nl/werk](http://www.oefenen.nl/werk))
- Roadshow 'Geld enzo', met een interactieve theatershow

U vindt alle hulpmiddelen op de website van SBCM: [www.sbcm.nl](http://www.sbcm.nl).  
Aanmelden voor de roadshow 'Geld enzo' kan via [info.sbcm@caop.nl](mailto:info.sbcm@caop.nl).

centrum Oefenen.nl en SBCM en bevat onder andere een vernieuwde budgetplanner, instructiefilmpjes en verwijzingen naar lokale schuldhulpverleningsinstanties. 'Per gemeente zit er veel verschil in schuldhulpverlening,' zegt Eefje Lonis, projectmanager bij Oefenen.nl. 'Wij proberen deelnemers aan de module daarom zoveel mogelijk door te verwijzen naar de instanties die voor hen relevant zijn.'

### Roadshows 'Geld enzo'

De module wordt vanaf november onder de aandacht gebracht tijdens de roadshow 'Geld enzo'. Het is een interactieve theatershow voor SW-medewerkers, waarin ze handvatten krijgen aangeleerd om hun financiële zelfredzaamheid te verbeteren. Daarnaast volgen SW-professionals tijdens de roadshow een workshop, waarin ze leren om te gaan met medewerkers met schulden. Het doel van de roadshow is het taboe rondom (dreigende) schuldenproblematiek te doorbreken. Volgens Bolder is dat hard nodig. 'Mensen praten niet graag over schulden en ze kappen gesprekken over schulden vaak af. Als begeleider of

jobcoach moet je in dat geval volhardend zijn. Heeft iemand een schuld een paar honderd euro, dan kan hij daar relatief eenvoudig wat aan doen. Maar wordt deze persoon niet geholpen en loopt de schuld op naar 20.000 euro, dan wordt het een lastig verhaal. Professionals moeten daarom proberen signalen snel op te pikken.' Jobcoach Van der Hart probeert dit ook zoveel mogelijk te doen, zeker nu hij zich gesterkt voelt door de training. 'Ik heb nu veel meer inzicht in de verschillende soorten schuldhulpverlening, zoals bemiddeling of sanering. Het scheelt nogal of een cliënt gedwongen in de schuldhulpverlening zit of zelf een regeling heeft getroffen. Door deze kennis kan ik mensen beter helpen.' Als voorbeeld noemt hij een cliënt van wie het spaargeld elke maand deels wordt ingenomen door de bewindvoerder om schulden af te lossen. 'Ik had geen idee of dit wel wettelijk was toegestaan. Het blijkt echter wel te mogen, tot een bepaalde hoeveelheid. Dat is geen leuke boodschap voor mijn cliënt, maar nu heeft ze daar in elk geval duidelijkheid over.' ■